

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2007. március 8.*

A T-339/04. sz. ügyben,

a **France Télécom SA**, korábban Wanadoo SA (székhelye: Párizs [Franciaország], képviselik: H. Calvet és M.-C. Rameau ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselek: É. Gippini Fournier és O. Beynet, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

a COMP/C-1/38.916 ügyben a France Télécom SA-t, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten irányított összes társaságot, beleértve a Wanadoo SA-t és minden, az utóbbi által közvetlenül vagy közvetetten irányított társaságot az [EK] 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december

* Az eljárás nyelve: francia.

16-i, az 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás, 8. fejezet, 2. kötet. 205. o.) 20. cikkének (4) bekezdése szerinti helyszíni vizsgálatnak történő alávetésre kötelező, 2004. május 18-án hozott C (2004) 1929 bizottsági határozat megsemmisítése iránt benyújtott keresete tárgyában

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(negyedik tanács),

tagjai: H. Legal elnök, I. Wyszniowska-Białecka és E. Moavero Milanesi bírák,

hivatalvezető: K. Pocheć tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. június 8-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

- ¹ Az [EK] 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i, az 1/2003 tanácsi rendelet (HL L 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet. 205. o.) 11. cikkének (amely „A Bizottság és a

tagállamok versenyhatóságai közötti együttműködés” címet viseli) (1) és (6) bekezdése értelmében:

„A Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai a közösségi versenyjog szabályait szoros együttműködésben alkalmazzák.

[...]

Ha a Bizottság a III. fejezet alapján hozott határozat elfogadására irányuló eljárást kezdeményez, a tagállamok versenyhatóságainak megszűnik az a jogköre, hogy az [EK] 81. és 82. cikkét alkalmazzák. Amennyiben az egyik tagállam versenyhatósága már eljár az ügyben, úgy a Bizottság csak a nemzeti versenyhatósággal történt konzultációt követően indíthat eljárást.”

- 2 Az 1/2003 rendelet 20. cikke (amely a „Bizottság helyszíni vizsgálati jogköre” címet viseli) értelmében:

„(1) A Bizottság az e rendeletben ráruházott feladatok teljesítése érdekében a vállalkozásokkal és a vállalkozások társulásaival kapcsolatos minden szükséges helyszíni vizsgálatot lefolytathat.

(2) A Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek jogában áll, hogy:

- a) a vállalkozásoknak és vállalkozások társulásainak bármely helyiségébe, területére és közlekedési eszközébe belépjenek;

- b) az üzletmenethez kapcsolódó könyveket és más feljegyzéseket megvizsgálják, függetlenül attól, hogy milyen eszközön tárolják ezeket;
- c) bármilyen formában elkészítsék vagy megszerezzék az ilyen könyvek vagy feljegyzések másolatát vagy kivonatát;
- d) a helyszíni vizsgálatához szükséges időre és mértékben lepecsételjenek bármilyen üzlethelyiségeket és könyveket vagy nyilvántartásokat;
- e) magyarázatot kérjenek a vállalkozás vagy a vállalkozások társulásának bármely képviselőjétől vagy dolgozójától az ellenőrzés céljához és tárgyához kapcsolódó tényről vagy dokumentumról, valamint a választ rögzítsék.

(3) A Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek jogkörüket írásbeli meghatalmazás felmutatásával gyakorolják, amely meghatározza a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, valamint a 23. cikkben meghatározott büntetéseket arra az esetre, ha az üzlethez kapcsolódó könyvek és egyéb nyilvántartások hiányosak, vagy ha az e cikk (2) bekezdése alapján feltett kérdésekre adott válaszok pontatlanok vagy félrevezetőek. A Bizottság a helyszíni vizsgálat előtt megfelelő időben értesítést küld a vizsgálatról azon tagállam versenyhatóságának, amelynek területén a vizsgálatra sor kerül.

(4) A vállalkozások és vállalkozások társulásai kötelesek magukat a Bizottság által határozatban elrendelt helyszíni vizsgálatnak alávetni. A határozat meghatározza a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, megjelöli a vizsgálat kezdetének napját, és

feltünteti a 23. és 24. cikkben előírt büntetéseket, valamint azt a jogot, hogy a határozat a Bírósággal felülvizsgáltatható. A Bizottság az ilyen határozatot azon tagállam versenyhatóságával történt konzultáció után hozza meg, amelynek területén a helyszíni vizsgálatra sor kerül.

(5) Azon tagállam tisztviselői vagy versenyhatósága által meghatalmazott vagy kijelölt egyéb személyek, amelynek területén a helyszíni vizsgálatra sor kerül, a hatóság vagy a Bizottság kérelmére aktívan segítik a Bizottság által meghatalmazott tisztviselőket és más kísérő személyeket. Ennek érdekében a (2) bekezdésben említett jogkörök illetik meg őket.

(6) Amennyiben a tisztviselők és a Bizottság által meghatalmazott egyéb kísérő személyek megállapítják, hogy valamely vállalkozás az e cikk szerint elrendelt helyszíni vizsgálatot akadályozza, az érintett tagállam – ha szükséges – megfelelő segítséget nyújt a rendőrség vagy azzal egyenértékű végrehajtó hatóság támogatását kérve annak érdekében, hogy a fenti személyek a helyszíni vizsgálatot elvégezhessék.

(7) Amennyiben a (6) bekezdésben előírt segítségnyújtáshoz a nemzeti szabályok szerint bíróság engedélyére van szükség, ezt az engedélyt meg kell kérni. Ez az engedély elővigyázatossági intézkedésként is kérhető.

(8) A (7) bekezdésben említett engedélyre vonatkozó kérelem esetén a nemzeti bíróság ellenőrzi, hogy a Bizottság határozata hiteles-e, és az előírányzott kényszerítő intézkedések nem önkényesek, illetve túlzottak-e a helyszíni vizsgálat tárgyának figyelembevételével. A nemzeti bíróság a kényszerítő intézkedések arányosságának ellenőrzése során közvetlenül vagy a tagállam versenyhatóságán keresztül részletes magyarázatot kérhet a Bizottságtól különösen arra vonatkozóan, hogy a Bizottságnak milyen alapon van gyanúja a Szerződés 81. és 82. cikke megsértésére, valamint hogy mennyire komoly a gyanús jogsértés, illetve milyen jelleggel keveredett az ügybe az

érintett vállalkozás. Ugyanakkor a nemzeti bíróság nem kérdőjelezheti meg a helyszíni vizsgálat szükségességét, és nem követelheti, hogy bocsássák rendelkezésére a Bizottság irataiban lévő adatokat. A bizottsági határozat jogszerűségét kizárólag a Bíróság vizsgálhatja felül.”

- 3 Az 1/2003 rendelet 22. cikkének (amely „A tagállamok versenyhatóságai által végzett vizsgálatok” címet viseli) (2) bekezdése értelmében:

„A tagállamok versenyhatóságai lefolytatják a Bizottság kérelmére a Bizottság által a 20. cikk (1) bekezdése alapján szükségesnek tartott vagy a 20. cikk (4) bekezdése alapján határozattal elrendelt vizsgálatokat. A tagállamok versenyhatóságainak a vizsgálatok lefolytatásáért felelős tisztviselői, valamint az általuk meghatalmazott vagy kijelölt személyek jogait a nemzeti jogokkal összhangban gyakorolják.

Amennyiben a Bizottság vagy annak a tagállamnak a versenyhatósága, amelynek területén a vizsgálatra sor kerül, ezt igényli, a Bizottság által felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek az érintett hatóság tisztviselőinek segítséget nyújthatnak.”

A jogvita alapját képező tényállás

- 4 Az [EK] 82. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/38.233 – Wanadoo Interactive ügy) 2003. július 16-án hozott határozatában (a továbbiakban: 2003. július 16-i határozat) a Bizottság megállapította, hogy 2001 márciusa és 2002 októbere között a Wanadoo Interactive, amely a Wanadoo SA 99,9%-os

leányvállalata, amely maga is a France Télécom SA leányvállalata, amelyben ez utóbbi a határozattal érintett időszakban 70 és 72,2% közötti részesedéssel rendelkezett, visszaélt a háztartási ügyfeleknek szánt nagy sáv szélességű internet-hozzáférések piacán meglévő erőfölényével, amikor felfaló árazást alkalmazott eXtense és Wanadoo ADSL szolgáltatásai tekintetében, és 10,35 millió euró összegű bírságot szabott ki a Wanadoo Interactive-ra.

5 A határozat 2. és 3. cikke értelmében a Bizottság a Wanadoo Interactive-ot arra is kötelezte, hogy:

- az eXtense és a Wanadoo ADSL szolgáltatásai keretében tartózkodjon minden olyan magatartástól, amelynek a jogsértéssel azonos, vagy ahhoz hasonló célja vagy hatása lehet;
- minden egyes üzleti év végén, beleértve még a 2006-os üzleti évet is, juttassa el a Bizottságnak a különböző ADSL-szolgáltatásainak (Asymmetric Digital Subscriber Line, asszimetrikus digitális előfizetői vonal) kihasználtsági adatait, feltüntetve a könyvelt bevételeket, a használat költségeit és az ügyfélszerzés költségeit.

6 2003. december 11-én, a francia távközlési hatóság kedvező véleményét követően a francia gazdasági, pénzügyi és ipari miniszter jóváhagyta az IP/ADSL-hez való csatlakozásért és használatáért a France Télécom által kiszabott nagykereskedelmi díjak csökkentését, amelyet „5-ös csomagnak” is neveztek. Számos internet-hozzáférést biztosító szolgáltató, köztük a Wanadoo is, úgy döntött, hogy e nagykereskedelmi díjcsökkentést kiskereskedelmi ajánlataikban tükrözik.

- 7 2003. december 12-én a Wanadoo bejelentette kiskereskedelmi díjainak 2004. január 6-tól hatályos első csökkentését, amely szélessávú internet ajánlatainak (korlátlan „eXtense 512k”, korlátlan „eXtense 512k Fidélité”, korlátlan „eXtense 1024k” és korlátlan „eXtense 1024k Fidélité” ajánlatok) régi és új előfizetőire is vonatkozott. A korlátlan „eXtense 128k” ajánlat díja változatlan maradt.
- 8 2004. január 9-én a Bizottság levelet intézett a Wanadoo-hoz, emlékeztetve őt a 2003. július 16-i határozat 2. cikkének rendelkezéseire, és azt kérte, hogy jelezze számára, ha a határozat elfogadása óta a szóban forgó határozat alá tartozó szolgáltatások kiskereskedelmi árait csökkentette, vagy ha ezt tervezi. A Bizottság pontosította, hogy igenlő válasz esetén hivatalos információkérést fog intézni a Wanadoo-hoz ezen árcsökkentés részletei tekintetében. A Bizottság másrészt azt kérte, hogy értesítsék a Wanadoo üzleti éve lezárásának dátumáról és arról az időpontról, amikor a 2003. július 16-i határozat 3. cikkében előírt tájékoztatást megküldik számára. A Bizottság a 2004. január 26-i elektronikus levélben megismételte a kérését.
- 9 2004. január 12-én az AOL France SNC és az AOL Europe Services SARL (a továbbiakban együttesen: AOL) panaszt nyújtottak be a francia versenytanácshoz (a továbbiakban: versenytanács) a Wanadoo által alkalmazott felfaló árazás miatt az általa 2003. december 12-én bejelentett négy új ajánlat tekintetében, az EK 82. cikk és a francia kereskedelmi törvénykönyv L 420-2 cikke alapján. A panasz mellé a francia kereskedelmi törvénykönyv L 464-1 cikke alapján megfogalmazott, az ajánlatok kereskedelmi forgalomba hozásának felfüggesztésére irányuló biztosítási intézkedés iránti kérelmet csatoltak.
- 10 2004. február 29-én a Wanadoo bejelentette a korlátlan „eXtense 128k Fidélité” ajánlat és négy átalánydíjas (vagy „à la carte”) ajánlat, nevezetesen az „eXtense 128k/20h”, az „eXtense 128k/20h Fidélité”, az „eXtense 512k/5Go” és az „eXtense 512k/5Go Fidélité” 2004. február 3-tól történő bevezetését.

- 11 A Wanadoo 2004. január 30-i levelével válaszolt a Bizottság 2004. január 9-i levelére, jelezve, hogy a France Télécom nagykereskedelmi díjainak csökkentését követően új ajánlatokat jelentett be, amelyek 2004. január 1-jétől, illetve február 1-jétől érvényesek. Egyebekben 2004. március 15-i levelével megküldte a Bizottságnak a 2003-as üzleti évre vonatkozó (2003. december 31-ével lezárt) beszámolóját, amelyet a részvényesek közgyűlése még nem fogadott el.
- 12 2004. február 24-én az AOL kiegészítette a versenytanácsához írt panaszát a Wanadoo 2004. február 3-tól érvényes ajánlataival, és e panaszhoz szintén csatolt egy, az ajánlatok kereskedelmi forgalomba hozatalának felfüggesztésére irányuló biztosítási intézkedés iránti kérelmet.
- 13 2004. május 11-én a versenytanács meghozta 04-D-17. sz. határozatát az AOL által benyújtott panasz és biztosítási intézkedés iránti kérelem tárgyában, amellyel elutasította a kérelmet és a vizsgálatra irányuló panaszt (a továbbiakban a versenytanács határozata).
- 14 2004. május 18-án a Bizottság elfogadta a C (2004) 1929. számú határozatot a COMP/C-1/38.916. sz. ügyben, elrendelve, hogy a France Télécom SA, valamint az általa közvetlenül vagy közvetetten irányított összes társaság, beleértve a Wanadoo SA-t, és minden, az utóbbi által közvetlenül vagy közvetetten irányított társaság vesse alá magát az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése szerinti helyszíni vizsgálatnak (a továbbiakban: megítáradott határozat).
- 15 E határozat első, és ötödik–tizenharmadik preambulumbekkezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„A Bizottság [...] olyan információkat kapott, amelyek értelmében a Wanadoo a nagyközönségnek szánt ADSL alapú internet-hozzáférés díjai vonatkozásában olyan

árakat alkalmazott, amelyek minden bizonnyal nem voltak alkalmasak a változó költségek fedezésére, illetve a teljes költségek alatt helyezkedtek el. A rendelkezésre álló információk alapján ezen árak egy, a versenytársak kizárására irányuló szándékra utaló tervbe illeszkednek. Ezt meghaladóan a megszerzett információk azt mutatják, az érintett kiskereskedelmi díjak és a France Telecom nagykereskedelmi ajánlatai [...] (5. csomag) közötti szűk árrés következtében árprés jött létre a magánügyfelek számára a France Télécom 5. csomagja alapján nagysebességű internet-hozzáférést nyújtani kívánó versenytárs szolgáltatókkal szemben.

[...]

A Bizottság rendelkezésére álló információk szerint az előzetes adatok alapján végzett elemzés azt mutatja, hogy [a megtámadott határozatban foglalt, a fenti 7. és 10. pontban említett ajánlat] közül legalább három (a két 128/kbit/s sebességen kínált „à la carte” és az 512/kbit/s/24 hónap sebességen kínált „à la carte” ajánlat) nem fedezte teljes költségeiket.

A Bizottság olyan információkat is kapott, amelyek azt mutatják, hogy az érintett ajánlatok a versenytársak elszigetelésére és kiszorítására irányuló stratégiába illeszkednek.

Ezt meghaladóan a Bizottság rendelkezésére álló információk értelmében az 5. csomag 2004 januárjában bevezetett díjainak csökkentése ellenére a Wanadoo által alkalmazott új kiskereskedelmi díjak és az 5. csomag közötti árrés nem elegendő, és azon versenytárs szolgáltatókat, akik az 5. csomagra alapították ajánlataikat, megakadályozta abban, hogy egyenlő feltételek mellett versenyezzenek a Wanadoo-val.

2003. július 16-i [...] határozatában a Bizottság megállapította, hogy a Wanadoo erőfölényben van a magánügyfeleknek nyújtott nagysebességű internet-hozzáférés francia piacán. A Bizottság rendelkezésére álló információk azt mutatják, hogy ez a megállapítás ma is érvényes.

A Wanadoo által a költségek alatt kínált ajánlatok és az ezen ajánlatok, valamint az 5. csomag díjai közötti csökkentett árres nagy valószínűséggel korlátozták a – francia vagy más tagállamban letelepedett – versenytársak piacra lépését, és veszélyeztették a már jelenlévők helyzetét. A rendelkezésre álló információk szerint a Wanadoo versenytársai többségének az új ajánlatokhoz kellett igazodnia, és jelenleg az egész franciaországi ADSL piac veszteséges.

A fent leírtakhoz hasonló magatartásformák megfelelnek a tisztességtelen eladási ár kikötésének. Ha létezésük bizonyított, e magatartások erőfölénnyel való visszaélésnek és így az [EK] 82. cikk megsértésének minősülnek.

A feltételezett magatartásokra vonatkozó összes tény és a feltételezett visszaélés összefüggéseinek értékeléséhez a Bizottságnak az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése szerinti helyszíni vizsgálatot kell lefolytatnia.

A Bizottság rendelkezésére álló információk szerint nagyon valószínű, hogy a fenti magatartásokra vonatkozó összes információ, különösen a költségek fedezése szintjének megállapítását lehetővé tevő és a versenytársak elszigetelésére és kizorítására vonatkozó stratégiával kapcsolatos információkat csak a France Télécom és/vagy a Wanadoo munkavállalóinak néhány tagjával közölték. A feltételezett magatartásokra vonatkozó dokumentáció valószínűleg a lehető legkevesebbre korlátozódik, és a helyiségekben van elrejtve eltitkolásukat, visszatartásukat vagy megsemmisítésüket lehetővé tevő formában egy vizsgálat esetén.

A jelen helyszíni vizsgálat hatékonyságának biztosítására ezért elengedhetetlen az, hogy a jelen [h]atározat címzett vállalkozásainak előzetes értesítése nélkül kerüljön végrehajtásra. Ezért az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése szerinti határozatot kell elfogadni, amely kötelezi a vállalkozásokat, hogy vessék alá magukat a helyszíni vizsgálatnak.”

16 A megtámadott határozat 1. cikke értelmében:

„A France Télécom [...] és a Wanadoo [...]:

kötelesek alávetni magukat az [EK] 82. cikk megsértésével és a versenytársak elszigetelésének és kizorításának szándékával végrehajtott, a magánügyfelek részére nyújtott nagysebességű internet-hozzáférés területén alkalmazott tisztességtelen eladási ár feltételezett kikötésével kapcsolatos helyszíni vizsgálatnak. A helyszíni vizsgálatot a vállalkozás összes helyiségében el lehet végezni [...]

A France Télécom [...] és a Wanadoo [...] lehetővé teszik a Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek, valamint az őket segítő, az érdekelt tagállam illetékes hatóságának tisztviselői, csakúgy mint az általa felhatalmazott tisztviselők és kijelölt személyek számára a vállalkozásoknak és vállalkozások társulásainak bármely helyiségébe, területére és közlekedési eszközebe való belépést a szokásos munkaidő alatt. E vállalkozások kötelesek az e tisztviselők és egyéb kísérő személyek által kért, az üzletmenethez kapcsolódó könyveket és más feljegyzéseket rendelkezésre bocsátani, függetlenül attól, hogy milyen eszközön tárolják ezeket, és lehetővé tenni számukra az üzletmenethez kapcsolódó könyvek és más feljegyzések helyszínen történő vizsgálatát, valamint az ilyen könyvek vagy feljegyzések másolatának vagy kivonatának bármilyen formában való elkészítését vagy megszerzését. Minden szóbeli felvilágosítást kötelesek megadni az említett tisztviselők vagy az egyéb kísérő személyek által kért magyarázatot az ellenőrzés céljához és tárgyához kapcsolódó tényről vagy dokumentumról, és kötelesek lehetővé tenni minden képviselő vagy a személyzet minden tagja számára az ilyen magyarázat nyújtását. Lehetővé kell tenniük a [nevezett] tisztviselők és egyéb kísérő személyek számára a magyarázatok bármilyen formában való rögzítését.”

- 17 Végül a megtámadott határozat 2. cikkében pontosítja a helyszíni vizsgálat kezdő időpontját, pontosabban meghatározza azokat a körülményeket, amelyek között a Bizottság az 1/2003 rendelet 23. és 24. cikkének megfelelően bírságokat és kényszerítő bírságokat szabhat ki az összes címzett vállalkozásra, és jelezte, hogy amennyiben valamelyik címzett vállalkozás akadályozza az elrendelt helyszíni vizsgálatot, az érdekelt tagállam megadja a Bizottság által felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek számára azt a szükséges támogatást, amely lehetővé teszi a helyszíni vizsgálat elvégzését, az 1/2003 rendelet 20. cikke (6) bekezdésének megfelelően. Másrészt a határozat felhívta a figyelmet az Elsőfokú Bíróság előtti ellene való keresetindítás lehetőségére és mellékelte az 1/2003 rendelet bizonyos részeit.
- 18 E határozat alapján a Bizottság az 1/2003 rendelet 20. cikkének (5) bekezdése alapján a francia hatóságok segítségét kérte. A francia gazdasági, pénzügyi és ipari miniszter 2004. május 25-i vizsgálat iránti kérelmével előírta a versenyvizsgálati, fogyasztóvédelmi és csalásokat üldöző nemzeti igazgatóság igazgatójának, hogy tegyen meg minden, a Bizottság által a megtámadott határozatban előírt vizsgálat megvalósításához szükséges intézkedést. E célból ez utóbbi megkereste a nanterre-i elsőfokú bíróság előzetes letartóztatásokat elrendelő bíróját (a továbbiakban: előzetes letartóztatásokat elrendelő bíró) egy, a France Télécomnál és a Wanadoo-nál végzett helyszíni vizsgálat elvégzésének vagy elvégeztetésének engedélyezése és a Bizottság részére történő segítségnyújtás érdekében. E kérelemhez mellékeltek a megtámadott határozatot.
- 19 2004. május 24-i határozatával az előzetes letartóztatásokat elrendelő bíró megadta a kért felhatalmazást, lehetővé téve a kijelölendő francia vizsgálók számára a francia kereskedelmi törvénykönyv L 450-4. és L 470-6. cikke szerinti jogkörök gyakorlását.
- 20 A megtámadott határozatot 2004. június 2-án közzétették a Wanadoo-val, közvetlenül a helyszíni vizsgálat megkezdése előtt, amely 2004. június 4-én fejeződött be.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 21 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. augusztus 10-én benyújtott keresetlevelével a Wanadoo megindította a jelen keresetet.
- 22 2004. szeptember 1-jén a Wanadoo összeolvadt anyavállalatával, a France Télécommal, amely a felperes jogutódja lett.
- 23 Az előadó bíró jelentésére az Elsőfokú Bíróság (negyedik tanács) úgy határozott, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt.
- 24 A felek szóbeli előterjesztéseit és az Elsőfokú Bíróság kérdéseire adott válaszait az Elsőfokú Bíróság a 2006. június 8-i tárgyaláson hallgatta meg.
- 25 A felperes keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
 - kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.
- 26 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- utasítsa el a keresetet;

- kötelezze a felperest a költségek viselésére.

A jogkérdésről

- ²⁷ Keresetének alátámasztására a felperes öt jogalapot terjeszt elő, amelyek az EK 10. cikke és az 1/2003 rendelet megsértésére, a Bizottság a jelen ügy minden lényeges elemének pártatlan és gondos vizsgálatára irányuló kötelezettségének megsértésére, az indokolás elégtelenségére, az arányosság elvének megsértésére és nyilvánvaló értékelési hibára vonatkoznak.

Az EK 10. cikke és az 1/2003 rendelet megsértésére alapított első jogalapról

A nemzeti bíróságokkal való jóhiszemű együttműködés kötelezettségének megsértésére vonatkozó első részből

- A felek érvei

- ²⁸ A felperes előadja, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 10. cikk a közösségi intézmények számára előírja a tagállamokkal, nevezetesen a nemzeti bíróságokkal történő jóhiszemű kölcsönös együttműködést. Az 1/2003 rendeletet ennek figyelembevételével kell olvasni.

- 29 E jóhiszemű együttműködési kötelezettség alapján a Bizottságnak ügyelnie kellene arra, hogy az annak ellenőrzésével megbízott nemzeti bíróság, hogy az előírányzott kényszerítő intézkedések nem önkényesek, illetve túlzottak-e a helyszíni vizsgálat tárgyának figyelembevételével, rendelkezzen minden olyan információval, amely lehetővé teszi számára ellenőrzésének teljesítését. A Bíróság C-94/00. sz. Roquette Frères ügyben 2002. október 22-én hozott ítélete (EBHT 2002., I-9011. o.) értelmében a Bizottság köteles értesíteni az illetékes nemzeti bíróságot a feltételezett jogsértés lényegi elemeiről.
- 30 A jelen ügyben a Bizottság számos tekintetben megszegte a jóhiszemű együttműködés követelményét, amelynek a megtámadott határozat semmisségét kellene okoznia.
- 31 Először, a Bizottság eltitkolta az előzetes letartóztatásokat elrendelő bíró elől a versenytanács 2004. május 11-i határozatát, az ugyanezen tanács előtt folyó eljárást és a 2003. július 16-i határozatában foglalt meghagyásokat. E tekintetben a Bizottság nem értesítette jóhiszeműen a nemzeti bíróságot a feltételezett jogsértés természetéről és súlyosságáról.
- 32 Másodszor, a megtámadott határozat elkendőzte a versenytanács által végzett vizsgálatot, amely – megállapítva, hogy a feltételezett jogsértés fennállása kétséges – a Bizottság feltételezései szempontjából kedvezőtlen. Különösen, a biztosítási intézkedések iránti kérelem elutasítását nem a sürgősség hiányával, hanem azzal indokolta, hogy a szóban forgó díjszabások nem veszélyeztették a felperes versenytársait.
- 33 Harmadszor, a Bizottság egyrészt utalt a felperes iratok elrejtésére irányuló szándékára, miközben semmi nem indokolta ezt a feltételezést, másrészt elmulasztotta jelezni az előzetes letartóztatásokat elrendelő bírónak, hogy nem kellett volna a helyszíni vizsgálat vagy a nemzeti hatóságok segítségéhez folyamodnia a 2003. július 16-i határozat elfogadását lehetővé tevő tények összegyűjtéséhez.

- 34 Ha az előzetes letartóztatásokat elrendelő bíró tudott volna ezekről a körülményekről, másként értékelte volna a kért kényszerítő intézkedések önkényességet nélkülöző vagy arányos jellegét. Másrészt nem kért kiegészítő információkat a Bizottságtól, mivel bízott jóhiszeműségében.
- 35 Végül a felperes megerősíti, hogy csak azért vetette alá magát a vizsgálatnak, mert az előzetes letartóztatásokat elrendelő bíró végzését közölték vele. Mindenesetre, a megtámadott határozat jogszerűségét csak az elfogadása időpontjában fennálló jogi és ténybeli elemek függvényében kellett értékelni.
- 36 A Bizottság elsősorban azt állítja, hogy a felperes érvelése hatástalan.
- 37 Egyrészt a versenytanács határozata említésének elmaradásának nincs jelentősége, mivel a felperes alávetette magát az önmagában kötelező helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatnak, anélkül hogy a Bizottságnak kérnie kellett volna a nemzeti hatóságok segítségnyújtását az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése értelmében. Az előzetes letartóztatásokat elrendelő bíró végzése így nem hatályosult. Ezt meghaladóan a végzést kell a felperesnek megtámadnia, ha úgy véli, hogy az előzetes letartóztatásokat elrendelő bírót nem tájékoztatták megfelelően határozatának meghozatalához.
- 38 Másrészt még ha fel is tételezzük, hogy az előzetes letartóztatásokat elrendelő bírót nem tájékoztatták kielégítően a kért kényszerítő intézkedések arányosságának ellenőrzésének lehetővé tételéhez, ez nincs hatással a megtámadott határozat jogszerűségére. Valójában csak elutasíthatta volna a kért kényszerítő intézkedéseket.

- 39 Másodszor, az EK 10. cikkből eredő jóhiszemű együttműködés követelményére nem hivatkozhat önmagában egy magánszemély egy aktus megsemmisítésének elérésére, csak akkor, ha e cikk feltételezett megszegése egy másik közösségi jogszabály megszegését is jelenti. E tekintetben az 1/2003 rendeletre történő általános hivatkozás nem elegendő.
- 40 Harmadszor, a Bizottság előadja, hogy mindenképpen közölte az előzetes letartóztatásokat elrendelő bíróval az összes szükséges tény, amely a kért kényszerítő intézkedések a vizsgálat tárgyához képest nem önkényes és arányos jellegének ellenőrzését lehetővé teszi. Hangsúlyozza, hogy a nemzeti bíróság nem illetékes az elrendelt vizsgálati intézkedést szükséges vagy megalapozott jellegének, az európai versenyhálózaton belüli munkamegosztás vagy a szóban forgó vállalkozásnak a célzott piacon alkalmazott díjszabásainak lehetséges hatásai ellenőrzésére.
- 41 Ezért sem a versenytanács előtti eljárás, sem ez utóbbi határozata nem volt szükséges vagy hasznos az előzetes letartóztatásokat elrendelő bíró általi ellenőrzés gyakorlásának lehetővé tételéhez. Ebből következően a felperes érvelése ellentétes az 1/2003 rendelet 20. cikkének (8) bekezdésével. A 2003. július 16-i határozatot említhették a megtámadott határozatban, és a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozhatott annak megítélése, hogy szükség esetén kiegészítő információt kérjen-e a Bizottságtól.
- 42 Másodlagosan a Bizottság hozzáteszi, hogy a versenytanács határozata alátámasztotta azt a következtetést, hogy elegendő indok volt helyszíni vizsgálat lefolytatására, valamint hogy a biztosítási intézkedések elutasításának nincs jelentősége, mivel az nem az ügy érdeméhez, hanem a sürgősség hiányához kapcsolódott.
- 43 A megtámadott határozat tehát minden szükséges és hasznos információt tartalmazott ahhoz, hogy lehetővé tegye a nemzeti bíróságra háruló ellenőrzés végrehajtását: részletesen kitűnik belőle, hogy a Bizottság az aktájában komoly

bizonyítékokkal rendelkezett, amelyek a versenyszabályok megszegését engedték feltételezni, továbbá az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően tájékoztatást adott a feltételezett jogsértés lényegi jellemzőiről, arról, hogy mit keresnek, továbbá az igazolásra váró körülményekről.

44 Negyedszer, az elrejtés szándékának hiányára irányuló érvelésnek nincs jelentősége.

45 A Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a felperes ezzel az első résszel az előzetes letartóztatásokat elrendelő bíró végzésének megsemmisítésével egyező eredményt kíván elérni, és amelyet ezért el kell utasítani.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

46 Előzetesen hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság előadásaival ellentétben a felperes érveléséből világosan kiderül, hogy nem az EK 10. cikk, és ebből következően a jóhiszemű együttműködés elvének megsértésére hivatkozik önálló jogcímként, hanem e cikknek az 1/2003 rendelet megsértésével összefüggésben elkövetett megsértését állítja.

47 E tekintetben az Elsőfokú Bíróság emlékeztet arra, hogy az EK 10. cikkből következő jóhiszemű együttműködés kötelezettsége végrehajtásának módjait, amelyre a Bizottság köteles a tagállamokkal való kapcsolata során (a Bíróság 230/81. sz., Luxembourg kontra Parlament ügyben 1983. február 10-én hozott ítéletének [EBHT 1981., 255. o.] 37. pontja és a C-2/88. sz., Zwartveld és társai ügyben 1990. július 13-án hozott végzés [EBHT 1990., I-3365. o.] 17. pontja) az 1/2003 rendelet 20. cikke határozza meg közelebbről a Bizottság által az EK 81. és 82. cikk megsértésének felderítése céljából végrehajtott helyszíni vizsgálatok keretén belüli

kapcsolat tekintetében, amely cikk meghatározza azokat a szabályokat, amelyek szerint a Bizottság, a nemzeti versenyhatóságok és a nemzeti bíróságok kötelesek együttműködni, ha a Bizottság e rendelet keretein belül helyszíni vizsgálat lefolytatásáról határozott.

48 Így az 1/2003 rendelet 20. cikke feljogosítja a Bizottságot a helyszíni vizsgálat írásbeli meghatalmazás felmutatása melletti lefolytatására e cikk (3) bekezdésének megfelelően, vagy vállalkozást a helyszíni vizsgálat alávetésére kötelező határozat alapján e cikk (4) bekezdésének megfelelően. Ha a Bizottság a 20. cikk (3) bekezdése szerint folytatja a helyszíni vizsgálatot, e bekezdés alapján köteles megfelelő időben értesítést küldeni a vizsgálatról azon tagállam versenyhatóságának, amelynek területén a vizsgálatra sor kerül. Ha a Bizottság a (4) bekezdés szerint folytatja a helyszíni vizsgálatot, ez a bekezdés kötelezi arra, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat elfogadása előtt meghallgassa azon tagállam versenyhatóságát, amelynek területén a vizsgálatra sor kerül.

49 Az 1/2003 rendelet 20. cikkének (6) bekezdése értelmében a nemzeti hatóságok segítsége szükséges a helyszíni vizsgálat elvégzéséhez, mivel a vizsgálattal érintett vállalkozás akadályozza azt, és ha a segítségnyújtáshoz a nemzeti szabályok szerint bíróság engedélyére van szükség, azt a (7) bekezdésnek megfelelően meg kell kérni. A (8) bekezdés értelmében az engedélyre vonatkozó kérelem esetén a nemzeti bíróság ellenőrzi, hogy a Bizottság határozata hiteles-e, és az előírányzott kényszerítő intézkedések nem önkényesek, illetve túlzottak-e a helyszíni vizsgálat tárgyának figyelembevételével, azaz a Bizottság határozata jogszerűségének ellenőrzése a közösségi bíróságok számára van fenntartva.

50 Ebből következik, hogy az 1/2003 rendelet 20. cikke nyilvánvaló különbséget tesz egyrészt a Bizottság által az e cikk (4) bekezdése alapján elfogadott határozatok, másrészt ugyanezen cikk (7) bekezdése alapján a nemzeti bírósághoz benyújtott segítségnyújtás iránti kérelem között.

51 Tehát mialatt kizárólag a közösségi bíróságok illetékesek a Bizottság által az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott határozat jogszerűségének vizsgálatára, ami e cikk (8) bekezdésének utolsó mondatából is következik, ezzel szemben kizárólag a rendelet 20. cikkének (7) bekezdése szerint a kényszerítő intézkedések alkalmazásának engedélyezése iránti kérelemmel megkeresett nemzeti bíróság kapott felhatalmazást annak meghatározására – adott esetben a Bíróság segítségével egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében, és az esetleges nemzeti jogorvoslatok fenntartásával –, hogy a Bizottság által az e kérelem keretében benyújtott információk lehetővé teszik-e számára az 1/2003 rendelet 20. cikkének (8) bekezdéséből következő ellenőrzés gyakorlását, és amely így képes-e érdemben nyilatkozni az elé terjesztett kérelemről (lásd ebben az értelemben az [EK] [81.] és [82.] cikk végrehajtásáról szóló, 1962. február 6-i 17. (első) tanácsi rendelet [HL 1962. 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás, 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.] vonatkozásában a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 39., 67. és 68. pontját).

52 Az 1/2003 rendelet 20. cikkének (7) bekezdése keretében megkeresett nemzeti bíróságnak ugyanezen cikk (8) bekezdése és az ítélkezési gyakorlat értelmében (lásd a 17. rendelet tekintetében a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítéletet) lehetősége van pontosításokat kérni a Bizottságtól, mégpedig azokról az indokokról, amelyek az EK 81. és az EK 82. cikk megsértésének feltételezésére indították, a feltételezett jogsértés súlyosságáról és az érintett vállalkozás szerepének jellegéről. Az Elsőfokú Bíróság általi ellenőrzés, amely elvben vezethet a Bizottság által e bíróságnak benyújtott információk elégtelenségének megállapítására, az ezen információk elégséges jellegének e bíróság által elvégzett értékelésének az Elsőfokú Bíróság általi újraértékelésével járna. Ez az ellenőrzés tehát nem megengedhető, mivel a nemzeti bíróság által elvégzett értékelés csak a határozatával szemben nyitva álló belső jogorvoslatokból eredő ellenőrzés alá tartozik.

53 Ezért a felperes által első jogalapja alátámasztására előadott érveket hatástalanokként teljes egészükben el kell utasítani, amennyiben a megtámadott határozat tartalmának vitatásával az előzetes letartóztatásokat elrendelő bírónak az 1/2003 rendelet 20. cikke (8) bekezdése keretében elvégzett, a Bizottság által a rendelet 20. cikke

(7) bekezdése alapján kért meghatalmazás megszerzése érdekében benyújtott információk elégséges jellegére vonatkozó értékelésének az Elsőfokú Bíróság általi kétségbe vonását feltételezi. Az Elsőfokú Bíróságnak nincs hatásköre annak ellenőrzésére, hogy az e rendelkezés keretében megkeresett nemzeti bíróság teljesítette-e a 20. cikk (8) bekezdése szerint reá háruló feladatot.

54 Egyebekben pedig emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott jogi aktus jogszerűségét a jogi aktus meghozatalának időpontjában fennálló ténybeli és jogi helyzet alapján kell megítélni (a Bíróság 15/76. és 16/46. sz., Franciaország kontra Bizottság egyesített ügyekben 1979. február 7-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 321. o.] 7. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-384/02. sz., Valenzuela Marzo kontra Bizottság ügyben 2004. július 15-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2004., I-A-235. o. és II-1035. o.] 98. pontja). Ezért a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat felhasználása vagy a benne található tények a Bizottság az 1/2003 rendelet 20. cikkének (7) bekezdése alapján benyújtott kérelme keretében a nemzeti bíróság által elvégzett értékelése nincs kihatással a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat jogszerűségére.

55 A jelen jogalap keretén belül így kizárólag az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésében meghatározott, az ítélkezési gyakorlat által értelmezett tényezőkre figyelemmel lehet azt értékelni, hogy a felperes a Bizottság jóhiszemű együttműködési kötelezettségének megszegésére irányuló érvei megalapozottak-e.

56 E tekintetben az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése meghatározza a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban kötelezően feltüntetendő lényegi elemeket, kötelezve a Bizottságot a helyszíni vizsgálat tárgyának és céljának, valamint a vizsgálat kezdete napjának megjelölésére, az említett rendelet 23. és 24. cikkben előírt büntetések, valamint azon jog feltüntetésére, hogy a határozat a közösségi bírósággal felülvizsgálható.

- 57 A helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat indokolásának nemcsak az a célja, hogy az érintett vállalkozások körében tervezett vizsgálat indokoltsága kitűnjön, hanem az is, hogy e vállalkozások megérthessék együttműködési kötelességük mértékét védelemhez való joguk megtartása mellett (lásd a 17. rendelet vonatkozásában a Bíróság 46/87. és 227/88. sz., Hoechst kontra Bizottság egyesített ügyekben 1989. szeptember 21-én hozott ítéletének [EBHT 1989., I-2859. o.] 29. pontját és a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 47. pontját).
- 58 A Bizottság a helyszíni vizsgálat tárgyának és céljának megjelölésére irányuló kötelezettsége az érintett vállalkozások védelemhez való jogának alapvető biztosítéka, és ebből következik, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat indokolására vonatkozó kötelezettség terjedelme nem korlátozható a helyszíni vizsgálat hatékonyságával kapcsolatos megfontolások alapján. Ebben a tekintetben, bár a Bizottság nem köteles a feltételezett jogsértésekről birtokában lévő valamennyi információt közölni a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat címzettjével, nem köteles pontosan lehatárolni az érintett piacot, továbbá a jogsértéseket sem kell pontosan jogilag minősítenie, valamint azt az időszakot sem kell megjelölnie, amikor e jogsértéseket elkövették, ugyanakkor világosan meg kell jelölnie az igazolni kívánt feltételezéseket, azaz hogy mit keres, és azokat a tényezőket, amelyekre a vizsgálatnak ki kell terjednie (lásd a 17. rendeletre vonatkozóan a Bíróság 85/87. sz., Dow Benelux kontra Bizottság ügyben 1989. október 17-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 3137. o.] 10. pontját, a fenti 57. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 41. pontját és a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 48. pontját).
- 59 E célból a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban a Bizottság köteles feltüntetni a feltételezett jogsértés lényegi jellemzőinek leírását, jelezve a vélelmezetten érintett piacot és a feltételezett versenykorlátozások jellegét, hogy a helyszíni vizsgálat célzott vállalkozás feltételezetten milyen módon érintett a jogsértésben, azt, hogy mit keres, és a bizonyítandó tényezőket, valamint a közösségi vizsgálókra ruházott hatásköröket (lásd a 17. rendelet kapcsán a Bíróság 136/79. sz., National Panasonic kontra Bizottság ügyben 1980. június 26-án hozott ítéletének [EBHT 1980., 2033. o.] 26. pontját és a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 81., 83. és 99. pontját).

- 60 A helyszíni vizsgálat igazoltságának megállapításához a Bizottság köteles a vizsgálatot elrendelő határozatban részletesen nyilvánvalóvá tenni, hogy a Bizottság olyan jelentős információkkal és tárgyi bizonyítékokkal rendelkezik, amelyek alapján feltételezhető, hogy a helyszíni vizsgálattal érintett vállalkozás megsértette a versenyszabályokat (lásd a 17. rendelet kapcsán a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 55., 61. és 99. pontját).
- 61 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy még ha a fenti 15–17. pontban idézett megtámadott határozat általános kifejezésekkel íródott is, mindazonáltal tartalmazza az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése és az ítélkezési gyakorlat által megkövetelt lényegi elemeket. Megjelöli a vizsgálat tárgyát és célját, amikor nyilvánvalóvá teszi a feltételezett jogsértés lényegi elemeit és megjelöli a feltételezett érintett piacot – a franciaországi háztartásoknak szánt szélessávúinternet-hozzáférést –; a felperesnél feltételezett versenykorlátozások jellegét – az EK 82. cikkel ellentétes díjszabások alkalmazását –; az arra vonatkozó a magyarázatokat, hogy a felperes milyen módon érintett a jogsértésben – tőle indult ki –; azt, hogy mit keres, és azokat az elemeket, amelyeket igazolni kell – az e gyakorlatra vonatkozó információkat, különösen a költségek fedezése szintjének megállapítását lehetővé tevő és a versenytársak elszigetelésére és kizorítására vonatkozó stratégiába illeszkedő információkat, amelyeket csak a France Télécom és/vagy a felperes személyzetének néhány tagjával közöltek; azt, hogy a vállalkozás minden helyiségében vizsgálódhassanak, az üzletmenethez kapcsolódó könyveket és más feljegyzéseket megvizsgálják, és adott esetben szóbeli felvilágosítást kérjenek; a közösségi vizsgálókra ruházott hatásköröket; a vizsgálat kezdetének időtartamát – 2004. június 2-át –; az 1/2003 rendelet 23. és 24. cikke által előírt büntetéseket, valamint azt a jogot, hogy a határozat a Bírósággal felülvizsgáltatható.
- 62 A helyszíni vizsgálat indokoltsága tekintetében a megtámadott határozatból részletesen kitűnik, hogy a Bizottság aktája olyan komoly bizonyítékokat tartalmazott, amelyek a versenyszabályok felperes általi megszegésére engedtek következtetni. A Bizottság különösen azt említette, hogy olyan információkat kapott, amelyek azt jelzik, hogy a franciaországi nagyközönségnek szánt ADSL alapú internet-hozzáférés díjszabását úgy állapította meg, hogy néhány közülük nem fedezte a változó költségeket, mások a teljes költség alatt helyezkednek el, továbbá e díjak a

versenytársak kizorítására vonatkozó tervbe illeszkednek, és az EK 82. cikk megsértésének minősülhetnek. Ezt meghaladóan jelezte, hogy az előzetes adatok vizsgálata ténylegesen bizonyította, hogy a felperes bizonyos, a megtámadott határozatban meghatározott ajánlatai nem fedezték azok változó, illetve teljes költségeit.

63 A felperes előadásával ellentétben sem a versenytanács előtti eljárás, sem a versenytanács határozata, sem a 2003. július 16-i határozat szerinti meghagyások nem engednek arra következtetni, hogy a jelen ügyben elhatározott helyszíni vizsgálat nem volt indokolt.

64 Még ha a versenytanács 2004. május 11-i határozatában meg is erősítette, amint azt a felperes hangsúlyozza, hogy „úgy tűnik, sem az ágazat, sem az abba tartozó vállalkozások nem szenvedtek súlyos és azonnali sérelmet a Wanadoo díjszabásai miatt”, mindazonáltal megállapította, hogy „nem kizárható, hogy a Wanadoo által alkalmazott bizonyos díjszabások az [EK] 82. cikk [...] hatálya alá tartozhatnak, mivel a tagállam területének jelentős részét érintik”. E határozatban azt is megállapította, hogy a felperes erőfőlényben van az érintett piacon; hogy a felperes által benyújtott bizonyos feltételezett bevételek „kevésbé valószínűnek” tűnnek; hogy az „eXtense 128k/20h Fidélité” és az „eXtense 512k/5Go Fidélité” ajánlatok tekintetében valószínűnek tűnik, hogy a felperes azokat a változó költségek alatt értékesítette, amely e határozat szerint a közösségi ítélkezési gyakorlat értelmében a felfaló árazás erős vélmét jelenti, és hogy bizonyos feltételezések esetén az „eXtense 128k/20h” az „eXtense 512k/5Go Fidélité” és az „eXtense 512k Fidélité” ajánlatok nem tudják teljes költségeiket fedezni.

65 Nincs jelentősége annak a ténynek, hogy a kért biztosítási intézkedéseket elutasító határozatról van szó, mivel a versenytanács az elutasítást az ágazat vagy az abba tartozó vállalkozások súlyos és azonnali sérelmének, valamint a fogyasztók azonnali sérelmének hiányával indokolta, más szóval a sürgősség hiányával, és nem a hozzá benyújtott panasz nyilvánvaló megalapozottságának hiányával.

- 66 Másrészt a megtámadott határozatból következik, hogy a 2003. július 16-i határozat szerinti meghagyások ellenére a Bizottság olyan arra utaló információkat kapott, hogy a felperes azoknak valószínűleg nem tett eleget. Másrészt a felperes nem bizonyította, hogy a Bizottság által a megtámadott határozatban felhozott tények és súlyos bizonyítékok nem indokolhatják a helyszíni vizsgálat igénybevételét. A megtámadott határozat megalapozatlanságát ezért nem lehet megállapítani.
- 67 Végül nem vitatott, hogy a felperesnek tudomása volt a versenytanács előtt folyamatban lévő eljárásról, a versenytanács határozatáról és a 2003. július 16-i határozatban megállapított meghagyásokról. Ebből következően az, hogy ezeket a tényeket a megtámadott határozat nem említette, nem veszélyeztetheti a védelemhez való jogot vagy a Bizottsággal való együttműködési kötelezettsége kiterjedésének megértését a helyszíni vizsgálat során.
- 68 Tekintettel az előzőek összességére, meg kell állapítani, hogy az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése szerinti, a Bizottságot terhelő kötelezettségeket teljesítették, és ezért az első jogalap első részét nem lehet elfogadni.

Az 1/2003 rendelet által előírt, a hatáskörök megosztására és a nemzeti versenyhatóságokkal való jóhiszemű együttműködésre vonatkozó kötelezettség megsértésére alapított második részről

– A felek érvei

- 69 A felperes előadja, hogy a Bizottság megsértette a hatáskörök az 1/2003 rendelet és a végrehajtási szabályai által megállapított megosztását, és megsértette az 1/2003 rendelet 11. cikkének (1) bekezdéséből, valamint az EK 10. cikkből eredő, a nemzeti versenyhatóságokkal való jóhiszemű együttműködésre irányuló kötelezettségét.

- 70 Az 1/2003 rendelet egyrészt az 1/2003 rendelet által meghatározott szubszidiaritás elve alapján, másrészt pedig a közösségi versenyjog alkalmazásával megbízott hatóságok közötti együttműködés alapján decentralizálta a közösségi versenyjogot. E tekintetben az 1/2003 rendelet egy európai versenyhálózatot és az e hálózat tagjai közötti hatásköri és együttműködési rendszert hozott létre. Az együttműködés ezen elve az 1/2003 rendelet 11. cikkének (1) bekezdésében, a versenyhatóságok hálózatán belüli együttműködésről szóló bizottsági közleményben (HL 2004. C 101., 43. o.; a továbbiakban: közlemény) és a versenyhatóságok hálózatának működéséről szóló, 2002. december 10-i tanácsi és bizottsági közös nyilatkozatban (a Tanács az 1/2003 rendelet elfogadására vonatkozó ülésén készült jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozat, 15435/02 ADD 1 sz. dokumentum, a továbbiakban: a közös nyilatkozat) került említésre.
- 71 E két elv alapján a Bizottságnak a közleményben meg kell határoznia az ügyek a hálózat tagjai közötti megosztásának szabályait. A megtámadott határozat megsértette ezeket az elveket. Először a közlemény értelmében a versenytanács megfelelően tudja kezelni a szóban forgó ügyet, és a Bizottság nincs nála megfelelőbb helyzetben. Ezért a helyszíni vizsgálat nem vezethet a versenytanács hatáskörének elvonásához és az ügy Bizottsághoz való áttételéhez, így az elrendelt helyszíni vizsgálat jogellenes. Másodszor, a Bizottság közvetlen beavatkozása megalapozatlan, mivel a versenytanács rendelkezik a helyszíni vizsgálatra vonatkozó hatáskörrel, és a Bizottságnak ez utóbbit kellett volna felkérnie e hatáskör gyakorlására. Harmadszor, még ha a megtámadott határozatot jogszerűnek is kellene tekinteni, a Bizottságnak alkalmaznia kellett volna az 1/2003 rendelet 22. cikkének (2) bekezdését, következésképpen be kellett volna vonnia a versenytanácsot a vizsgálati intézkedésekbe, és minden lehetséges ezzel kapcsolatos feladatot reá kellett volna bíznia.
- 72 A Bizottság elsősorban azzal érvel, hogy a jelen rész elfogadhatatlan, amennyiben az 1/2003 rendeletből következő hatáskörmegosztás megsértésére hivatkozik, mivel nem jelzi pontosan a megsemmisítés jogalapját. A rendelet egyetlen meghatározott rendelkezésére sem hivatkozik. Az EK-Szerződés és az 1/2003 rendelet párhuzamos hatásköröket hozott létre az EK 81. és az EK 82. cikk alkalmazására. A közös

nyilatkozat és a közlemény önmagukban csak abban a tekintetben tartalmaznak tájékoztatást, hogy a hálózat hatóságai milyen módon koordinálhatják tevékenységüket, és hogy őrizhetik meg a Bizottság hatáskörét az EK 81. és az EK 82. cikk megsértése miatti, minden szinten történő beavatkozásra.

- 73 A szubszidiaritás elve tekintetében az 1/2003 rendelet csak azt jelzi, hogy elfogadása nem haladta meg a Szerződés rendelkezéseinek hatékony alkalmazásához szükséges mértéket, anélkül hogy érintené a Bizottság vizsgálatok folytatására irányuló hatáskörét. Ezért mivel a Bizottság hatáskörrel rendelkezik az EK-Szerződés közvetlen alkalmazására az egyedi esetekben, a szubszidiaritás elvét nem lehet úgy értelmezni, mint amely megfosztja e hatáskörtől. Végül, ezen elvre való hivatkozás megalapozatlan, mivel a Bizottság beavatkozása a vizsgálat előzetes szakaszára korlátozódik, azt megelőzően, hogy a Bizottság döntött volna az eljárás megindításának esetleges lehetőségéről.
- 74 Másrészt a közleménynek nincsenek kötelező joghatásai, és egyebekben az ügyek megosztásának szempontjaira vonatkozó felperesi értelmezés téves. A Bizottság minden esetben, mindig jogosult arra, hogy valamely ügyet magához vonjon. Másodlagosan a Bizottság hozzáteszi egyrészt, hogy a jelen ügy bizonyos elemei amellet szoltak, hogy az ügyben érdemben az ő szolgálatai járjanak el, másrészt, hogy a helyszíni vizsgálat és az ügy saját maga általi lefolytatására vonatkozó határozata a francia hatóságokkal való egyeztetés tárgyát képezte. Mindenesetre a megtámadott határozat jogszerűsége nem függ attól a kérdéstől, hogy tárgyát képezte-e a nemzeti versenyhatóságokkal való előzetes megbeszéléseknek és szoros egyeztetésnek, a Bizottság egyetlen kötelezettsége e tekintetben az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésében előírt kötelezettség, amelynek megszegésére a felperes nem hivatkozott.
- 75 Végül az 1/2003 rendelet 22. cikkének (2) bekezdésének nincs kihatása a megtámadott határozat jogszerűségére, a rendelet ugyanis nem kötelezi a Bizottságot bizonyos feladatainak a nemzeti hatóságokra történő átruházására.

- 76 A Bizottság a fentiekből arra a következtetésre jut, hogy semmilyen módon nem szegte meg a francia versenyhatóságokkal fennálló együttműködési kötelezettségét.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 77 Először el kell utasítani a Bizottság azon érvelését, hogy a jelen rész elfogadhatatlan, amennyiben az 1/2003 rendeletből következő hatáskörmegosztás megsértésére vonatkozik. A rendelet pontos rendelkezése meghatározásának hiánya ezen a ponton nem teszi a felperes érvelésének e részét elfogadhatatlanná, amennyiben a felperes lényegében azt adja elő, hogy az 1/2003 rendeletből következő hatáskörmegosztást sértették meg, és amennyiben e rendszer hatékony fennállásának kérdése érvelésének egyik alapja.
- 78 Meg kell vizsgálni, hogy a megtámadott határozattal a Bizottság megsértette-e a hatáskörmegosztást vagy az 1/2003 rendelet 11. cikkének (1) bekezdéséből, a közleményből, a közös nyilatkozatból és az 1/2003 rendelet 22. cikkének (2) bekezdéséből következő, a nemzeti versenyhatóságokkal való jóhiszemű együttműködés követelményét.
- 79 Ami először a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok közötti hatáskörmegosztást illeti, meg kell állapítani, hogy az 1/2003 rendelet véget vet a korábbi központosított rendszernek, és a szubszidiaritás elvének megfelelően a nemzeti versenyhatóságok nagyobb mértékű részvételét hozta létre, felhatalmazva őket e célból a közösségi versenyjog alkalmazására. Mindenesetre, a rendelet rendszere a Bizottság és a tagállamok hálózatba szervezett versenyhatóságai közötti, fejlesztésre hivatott szoros együttműködésén alapul, ahol a Bizottságot bízták meg az együttműködés tényleges módszereinek meghatározásával. Másrészt a rendelet nem kérdőjelezi meg a Bizottság az ítélkezési gyakorlat által elismert általános hatáskörét (a Bíróság

C-344/98. sz. Masterfoods-ügyben 2000. december 14-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-11369. o.] 46. és 48. pontja). Az intézménynek az 1/2003 rendelet nagyon kiterjedt vizsgálati jogkört biztosít, és mindenképpen feljogosítja arra, hogy valamely jogsértés tekintetében az eljárás megindítása mellett döntsön, ami magában hordja az ügy elvonását a tagállamok versenyhatóságaitól. Döntő szerepe marad tehát a jogsértések feltárása során.

80 A felperes ezt követően a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai közötti, az 1/2003 rendelet által bevezetett együttműködés hibás értelmezésére hivatkozik. A rendelet egyetlen rendelkezése sem állapítja meg a felperes által hivatkozott hatáskörmegosztást, amelynek értelmében a Bizottság nem lenne jogosult eljárást indítani, ha az egyik tagállam versenyhatósága már eljár az ügyben. Éppen ellenkezőleg, az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, az érintett nemzeti hatósággal történő egyszerű konzultáció mellett, hogy a Bizottság megtartja a határozat elfogadására irányuló eljárás kezdeményezésére irányuló lehetőséget akkor is, ha egy nemzeti hatóság már eljár az ügyben.

81 Ebből következően a Bizottság még inkább jogosult a jelen ügyben elrendelthez hasonló helyszíni vizsgálat folytatására. A helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat csak előkészítő aktus az ügy érdemi elbírálása során, amely nem jelenti az eljárás az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdése szerinti hivatalos megindítását, mivel az ilyen vizsgálatra irányuló határozat önmagában nem jelenti a Bizottság az ügy érdemében való határozat elfogadására irányuló szándékát (lásd ebben az értelemben a 17. rendelet vonatkozásában a Bíróság 48/72. sz. Brasserie de Haecht-ügyben 1973. február 6-án hozott ítéletének [EBHT 1973., 77. o.] 16. pontját). Az 1/2003 rendelet huszonnegyedik preambulumbekkezdése másrészt kimondja, hogy a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy elvégezze az EK 82. cikkbe ütköző jogsértések felderítéséhez szükséges helyszíni vizsgálatokat, és a rendelet 20. cikkének (1) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a Bizottság az e rendeletben ráruházott feladatok teljesítése érdekében minden szükséges helyszíni vizsgálatot lefolytathat.

- 82 Ebből következően az 1/2003 rendelet nem hozza létre a hatáskörök megosztásának a felperes által hivatkozott rendszerét. Az annak megsértésére irányuló érvet ezért nem lehet elfogadni.
- 83 Ami, másodszor, a közleményt illeti, amely a felperes szerint egyenlően osztja meg a hatásköröket a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok között, és amelyet a jelen ügyben megsértettek, egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy annak 4. pontja kimondja, hogy a hálózat szintjén történő konzultációk és információcsere a köz érdekében eljáró hatóságok között felmerülő ügy, továbbá hogy 31. pontja szerint nem biztosít egyéni jogot az érintett vállalkozásoknak arra, hogy az ügyet egy meghatározott hatóság folytassa le. A felperes ezért megalapozatlanul állítja, hogy a közlemény értelmében csak a versenytanács járhatott volna el a szóban forgó ügyben.
- 84 Másrészt meg kell állapítani, hogy a felperes érvelése magának a közleménynek a szövegével is ellentétes. Annak a felperes által hivatkozott 8. pontja ténylegesen meghatározza azokat a feltételeket, amelyek esetén a hatóság megfelelő helyzetben lévőnek tekinthető az ügyben való eljárásra. Ezért a feltételes módban lévő ige („tekinthető”) azt mutatja, hogy csak a feladatok megosztásának egyszerű lehetőségéről van szó, amely nem tekinthető arra irányuló kötelezettségnek, hogy a Bizottság ne járjon el egy adott ügyben, vagy ne vizsgálódjon az ügy kapcsán, ha a 8. pontban meghatározott feltételek teljesülnek. Ezt meghaladóan a közlemény 5. pontja értelmében a hálózat minden tagja megőrzi minden arra irányuló lehetőségét, hogy eldöntse, indít-e egy ügyben vizsgálatot, vagy sem, és az 55. pont az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdésével összhangban előírja, hogy a Bizottság minden esetben magához vonhat egy, a nemzeti hatóság által kezelt ügyet. Ezért helyszíni vizsgálatot is végezhet. Ebből következően a felperesnek a közleményre alapított érvelése megalapozatlan.
- 85 Harmadszor, a közös nyilatkozatot illetően annak 3. pontja jelzi, hogy az politikai jellegű, és nem hoz létre sem jogi értelemben vett jogokat, sem kötelezettségeket. A felperes ezért megalapozatlanul hivatkozik e dokumentumra a sérelmezett közösségi jogi aktus megsemmisítésének érdekében. Mindenesre annak 22. pontja előírja,

hogy a Bizottság minden esetben eljárhat valamely ügyben, akkor is, ha egy nemzeti versenyhatóság már ismeri azt, azzal a feltétellel, hogy jeleznie kell számára, valamint a hálózat többi tagja számára azokat az okokat, amelyek az 1/2003 rendelet 11. cikke (6) bekezdésének alkalmazására indították. Egyebekben korábban kifejtésre került, hogy a megtámadott határozatra nem alkalmazható az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdése, és hogy a Bizottságot ezért a jelen ügyben felhatalmazottnak kell tekinteni a helyszíni vizsgálat lefolytatására.

86 Ami, negyedszer, a nemzeti versenyhatóságokkal való, az 1/2003 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése és az EK 10. cikke szerinti jóhiszemű együttműködésre irányuló kötelezettséget illeti, elegendő annak megállapítása, hogy az 1/2003 rendelet általános szabályt állít fel, amelynek értelmében a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai a szoros együttműködésre kötelesek, ám nem kötelezi a Bizottságot arra, hogy tartózkodjon a helyszíni vizsgálat lefolytatásától egy olyan ügyben, amelyben egy nemzeti versenyhatóság párhuzamosan eljár. Éppen ellenkezőleg, a fent elemzett rendelkezésekből, különösen az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdéséből következik, hogy az együttműködés elve magában foglalja azt, hogy a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok, legalábbis az általuk folytatott ügyek előzetes szakaszában, párhuzamosan dolgozhatnak. Másrészt a felperes nem vitatja, hogy a Bizottság ténylegesen kapcsolatban állt az érintett nemzeti hatóságokkal a megtámadott határozat elfogadása előtt. Az EK 10. cikke tekintetében a felperes csak annak megsértésére hivatkozott anélkül, hogy e feltételezést az 1/2003 rendelet 11. cikkének (1) bekezdésére történő utaláson kívül alátámasztotta volna. Ebből következően e cikk feltételezett megsértése nem megalapozott.

87 Ötödször, az 1/2003 rendelet 22. cikkének (2) bekezdésére vonatkozó érv hatástalan. E rendelkezés csak a Bizottság feladatai egy részének a nemzeti versenyhatóságokra történő átruházásának lehetőségére korlátozódik, anélkül hogy kötelezettséget írna elő számára e tekintetben.

88 Végül, ami, hatodszor, az EK 5. cikk második francia bekezdésében említett szubszidiaritás elvére vonatkozó érvet illeti, emlékeztetni kell arra, hogy annak rendelkezései értelmében azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos

hatáskörébe, a szubszidiaritás elvének megfelelően a Közösség csak akkor és annyiban jár el, amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók.

- 89 A jelen ügyben a szubszidiaritás elvére történő hivatkozás az 1/2003 rendeletben annak jelzésére korlátozódik, hogy az 1/2003 rendelet elfogadása összhangban van ezzel az elvvel. Másrészt a Szerződéshez csatolt, a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv 3. pontja leszögezi, hogy a szubszidiaritás elve nem kérdőjelezi meg a Szerződés által az Európai Közösségre ruházott hatásköröket, ahogyan azokat a Bíróság értelmezi (a Bíróság C-154/04. és 155/04. sz., Alliance for Natural Health és társai ügyben 2005. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-6451. o.] 102. pontja). Ez az elv tehát nem kérdőjelezi meg az EK-Szerződés által a Bizottságra ruházott hatásköröket, amelyek között megtalálható a versenyjogi szabályok alkalmazása, és különösen a helyszíni vizsgálatok lefolytatására irányuló jog a feltételezett jogsértések esetleges valóságának megítélése céljából. Ráadásul, amint az már korábban látható volt, a Bizottság szóban forgó cselekménye előzetes eljárási cselekmény volt, ami nem jelenti az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdése szerinti eljárás hivatalos megindítását. A megtámadott határozat elfogadása tehát nem járt az ügynek a versenytanácstól való elvonásával. Ebből következően nem lehet megállapítani a szubszidiaritás elvének megsértését.

- 90 A fentiekből következik, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a Bizottság megsértette a hatáskörök megosztásának szabályát, amely megtiltotta volna számára a jelen ügyben való eljárást, az 1/2003 rendelet által bevezetett, a nemzeti versenyhatóságokkal való jóhiszemű együttműködésre vonatkozó kötelezettségét vagy az arányosság elvét. Ezért az első jogalap második része megalapozatlan.

- 91 Ebből következik, hogy az első jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A Bizottság arra irányuló kötelezettségének megsértésére alapított második jogalapról, hogy a jelen ügy minden lényeges elemét pártatlanul és gondosan vizsgálja meg

A felek érvei

92 A felperes előadja, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében olyan esetben, amikor a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik, köteles figyelembe venni a közösségi jogrendből következő biztosítékokat, amelyek között az ügy minden lényeges elemének pártatlan és gondos vizsgálata is megtalálható. A jelen ügyben a Bizottság megsértette ezt a kötelezettséget, amikor mielőtt úgy határozott, hogy helyszíni vizsgálatot folytat, nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a versenytanács már eljárt a felperes által 2004 januárjában és februárjában indított ajánlatok tekintetében, és megállapította, hogy a felfaló árazásként való minősítés nagyon valószínűtlen. A felperes úgy véli, hogy noha el lehet fogadni, hogy a Bizottság a versenytanácsétól eltérő értékelést alkalmaz a szélessávú internet-hozzáférés franciaországi piacának szerkezete és fejlődése tekintetében, mindazonáltal össze kellett volna vetnie az általa megszerzett információkat a versenytanács határozatában szereplőkkel. A versenytanács határozatának létezését azonban nem is említették. E jogsértés nyilvánvaló mérlegelési hibával jár együtt, amelyet súlyosít a Bizottságnak a versenytanács előadójával és az AOL-lal fennálló kapcsolata. A gondos és pártatlan vizsgálatnak magában kellett volna foglalnia annak magyarázatát, hogy miért volt a versenytanács határozatának ellenére mégis szükséges a helyszíni vizsgálat.

93 A Bizottság álláspontja szerint ezt a jogalapot el kell utasítani. Gondosan és pártatlanul vizsgálta meg az ügy minden lényeges elemét, nevezetesen a versenytanács határozatát és saját, 2003. július 16-i határozatát. Nem alakított ki merev álláspontot a jogsértés fennállásáról, mivel csak a felperes számos versenytársától származó feltételezései álltak rendelkezésére. Ezen túlmenően a versenytanács határozata csak egy jogsértés feltételezhető fennállásához elegendő információt

szolgáltatott számára. Végül e határozaton és a versenytanács előadójával történt találkozókön kívül a Bizottság számos találkozót tartott a versenytanács a Bizottsággal való kapcsolattartásért felelős tisztviselőjével is.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

94 A közigazgatási eljárások közösségi jogi garanciái közé tartozik különösen a gondos ügyintézés elve, amelyhez a hatáskörrel rendelkező intézmények azon kötelezettsége kapcsolódik, hogy az adott ügy minden lényeges elemét gondosan és pártatlanul vizsgálják meg (az Elsőfokú Bíróság T-191/98. és T-212/98–T-214/98. sz., Atlantic Container Line és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-3275. o.] 404. pontja).

95 A jelen ügyben a felperes lényegében e kötelezettség megszegését rója fel a Bizottságnak, amikor nem vette figyelembe a versenytanács határozatát, és nem vetette össze e határozat tartalmát a rendelkezésére álló információkkal. A Bizottság súlyosította e jogsértést a versenytanács az ügygel megbízott előadójával és a felperes versenytársával, az AOL-lal való érintkezéssel.

96 Ezt az érvelést nem lehet elfogadni.

97 Mindenekelőtt az a tény, hogy a versenytanács határozatát nem említették a megtámadott határozatban, nem elegendő ahhoz a következtetéshez, hogy azt a Bizottság nem vette figyelembe. Éppen ellenkezőleg, a Bizottság és a versenytanács előadója közötti kapcsolat, bármilyen szerepet játszott is ez utóbbi a versenytanács határozatának kidolgozásában vagy elfogadásában, mindenekelőtt arra mutat, hogy a

Bizottság jól tudott annak létezéséről vagy legalábbis annak küszöbön álló elfogadásáról, csakúgy mint a versenytanács előtt folyamatban lévő eljárásról a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában.

- 98 A versenytanács által a határozatában feltárt és a fenti 64. és 65. pontban említett tényezők, bármi legyen is az általa az ügy érdemének elemzése során elvégzett értékelés, a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat irányába mutattak. Ezért nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a Bizottság ténylegesen figyelmen kívül hagyta e döntést, és nem kellett a Bizottságnak megmagyaráznia azt sem, hogy miért volt a versenytanács határozatának ellenére mégis szükséges a helyszíni vizsgálat.
- 99 Ebből következően nem állítható, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg gondosan és pártatlanul az ügy minden lényeges elemét, vagy hogy nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el ezen elemek elemzése során. A Bizottságnak a versenytanács előadójával és az AOL-lal fennálló kapcsolata nem kérdőjelezhetik meg ezt az értékelést; a Bizottság az ügy minden lényeges elemének gondos és pártatlan vizsgálatára irányuló kötelezettségének semmilyen megsértését nem lehet megállapítani.
- 100 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második jogalapot el kell utasítani.

Az indokolási kötelezettség megsértésére alapított harmadik jogalapról

A felek érvei

- 101 A felperes előadja, hogy az EK 253. cikk értelmében a Bizottságnak indokolnia kell határozatait. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében előírt indokolásból világosan

és egyértelműen ki kell tűnnie az alapjául szolgáló megfontolásoknak, oly módon, hogy az érdekelték megismerhessék a meghozott intézkedést alátámasztó körülményeket, illetve hogy a közösségi bíróság gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét.

- 102 A megtámadott határozat indokolása nem megfelelő. Nem mutatja be azokat a megfontolásokat, amelyek lehetővé tették az ugyanezen tárgyra vonatkozó nemzeti eljárás fennállásának figyelmen kívül hagyását, a versenytanács megállapításaitól történő elhatárolódást, vagy azt, hogy a helyszíni vizsgálat szükséges és arányos volt. Másrészt nem igazolja azt a megállapítást, amelynek értelmében a versenytanács határozata nem fosztotta meg az elhatározott helyszíni vizsgálatot annak szükséges és arányos jellegétől, nem említette e határozat fennállását, és ellentmondott a lényegi elemeknek és tényeknek. A felperes számára így lehetetlen volt az olyan súlyos intézkedés igazolásának megértése, mint a szóban forgó helyszíni vizsgálat. A Bizottság ezért megsértette indokolási kötelezettségét, és a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni.
- 103 A Bizottság azzal válaszol, hogy az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése meghatározza a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat indokolásának elemeit, előírva, hogy annak indokolnia kell a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját. Az indokolás ezenfelül kielégíti az ítélezési gyakorlat által az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdéséhez hasonlóan szövegezett 17. rendelet 14. cikkének (3) bekezdésére vonatkozó indokolás követelményeit is. A Bizottságnak ugyanis nem kell minősítenie a jogsértést, és nem kell igazolnia határozatát azon tényállások összességéhez képest, amelyek valamely nemzeti hatóságnak a biztosítási intézkedésekre vonatkozó határozatából következhetnek. Ugyanakkor a rendelkezésére álló elemek ténybeli értékelései nem képezik részét a Bizottság által valamely helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat címzettjével közlendő indokolás elemeinek. Ami a versenytanács határozata említésének elmulasztását illeti, ennek nincs jelentősége, mivel nem akadályozza sem a megtámadott határozat felperes általi megértését, sem a védekezésül felhozott jogalapjait, sem az Elsőfokú Bíróság által gyakorolt felülvizsgálatot.
- 104 Végül a Bizottság nem kötelezhető egy vizsgálat lefolytatásának lehetőségére vonatkozó értékelésének vagy az egyedi esetben a nemzeti hatóságokkal történő feladatmegosztása módjának egyedi igazolására.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 105 Egy egyedi határozat az EK 253. cikkéből általánosan következő indokolási kötelezettségének célja az érintettnek elegendő tájékoztatás biztosítása annak eldöntéséhez, hogy a határozat megalapozott-e, vagy hogy adott esetben valamilyen, az érvényességének vitatását lehetővé tevő hibája van, valamint annak lehetővé tétele, hogy a közösségi bíró gyakorolja a határozat jogszerűsége feletti ellenőrzését. E kötelezettség terjedelme a tárgybeli jogi aktus jellegétől és elfogadásának körülményeitől függ (a Bíróság 185/83. sz. *Instituut Electronenmicroscopie* ügyben 1984. október 25-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 3623. o.] 38. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-349/03. sz., *Corsica Ferries France* kontra Bizottság ügyben 2005. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2197. o.] 62. és 63. pontja).
- 106 A Bizottság helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatai tekintetében az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése meghatározza az ilyen határozat indokolásában kötelezően szerepeltetendő lényegi elemeket. Mindazonáltal a fenti 68. pontban megállapításra került, hogy e rendelkezés megsértése nem állapítható meg, a Bizottságot ugyanis nem lehet arra kötelezni, hogy az elrendelt helyszíni vizsgálat lefolytatására irányuló határozatát indokolja a felperes által jelzett elemek tekintetében.
- 107 A fentiekből következik, hogy az indokolás elégtelenségére alapított jogalapot el kell utasítani.

Az arányosság megsértésére alapított negyedik jogalapról

A felek érvei

- 108 A felperes előadja, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében a Bizottság által elhatározott helyszíni vizsgálati intézkedéseknek az elérni kívánt céllal arányosnak és

annak eléréséhez szükségesnek kell lenniük. Feltételezve, hogy a Bizottság által követett cél annak igazolása volt, hogy a Wanadoo által 2004 januárjában és februárjában indított tíz ajánlat az EK 82. cikkbe ütköző felfaló árazást valósított-e meg, az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdése által a Bizottságra ruházott helyszíni vizsgálati hatáskörökhöz való folyamodás nem volt arányos. A versenytanács a szóban forgó ajánlatok bevételeire és költségeire vonatkozó nagyszámú információt gyűjtött már korábban össze, és egyetlen információ tekintetében sem fenyegetett a megsemmisítés vagy az elrejtés veszélye. Ezt meghaladóan ezeket az információkat egy helyszíni vizsgálatnál kevésbé kényszerítő módon is be lehetett volna szerezni.

109 Másrészt már egy peres eljárás bizonyította, hogy a Wanadoo veszteségeinek fedezése, így a feltételezett felfaló árazás létezése és kizorító hatásai nagyon valószínűtlenek voltak. Ilyen körülmények között a kifogásolt tények az EK 82. cikk tekintetében történő minősítése bizonytalan, és a helyszíni vizsgálat nem volt szükséges vagy arányos valamely jogsértés fennállásának megállapítására irányuló céljával, még akkor sem, ha az említett helyszíni vizsgálat eredményes volt.

110 A felperes hozzáteszi, hogy a Bizottság nem jelölte meg azokat az indokokat, hogy a Wanadoo által benyújtott számok igazolása miért nem volt egy helyszíni vizsgálatnál kevésbé kényszerítő intézkedésekkel elvégezhető, mint például egy szakértő műszaki megállapításaival. Ami egy esetleges kizorítási szándékra vonatkozó információk felkutatását illeti, a Bizottság nem szolgáltat semmilyen, annak megállapítását lehetővé tevő adattal, hogy olyan információk jutottak a birtokába, amelyek arra utalnának, hogy a szóban forgó ajánlatok a versenytársak elszigetelésére és kizorítására irányuló stratégiába illeszkednek. A felperes ebből arra a következtetésre jut, hogy a megtámadott határozatot az arányosság elvének megsértése miatt meg kell semmisíteni.

111 A Bizottság válaszában előadja, hogy az arányosság elve azt követeli meg, hogy a közösségi intézmények jogi aktusai ne lépjenek túl a követett célok elérésére alkalmas és azokhoz szükséges mértéken. A helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat arányossága függ a feltételezett jogsértés súlyosságától, annak a lehetőségétől, hogy a vizsgálat megbízható információk szerzését teszi lehetővé az említett jogsértés

fennállása tekintetében, és az ilyen helyszíni vizsgálat más vizsgálati módokhoz képesti remélt hatékonyságának összehasonlításától. Tekintettel a jelen ügy körülményeire, különösen arra a tényre, hogy a versenytanács az általa szerzett információkat legalábbis egy részben irreálisnak ítélte, az elvet figyelembe vették.

- 112 Másrészt az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a Bizottság választása a határozattal elrendelt helyszíni vizsgálat és a más, kevésbé kényszerítő vizsgálati intézkedések között kizárólag az ügy sajátosságait tekintetbe véő megfelelő vizsgálat szükségességétől függ, de nem követeli meg különleges körülmények fennállását.
- 113 A Bizottság hozzáteszi, hogy megalapozatlan a felperes azon állítása, amely szerint a Bizottság nem folytathat helyszíni vizsgálatot, ha egy korábbi, ugyanazon vállalkozást érintő határozatot fogadtak el ilyen vizsgálati intézkedés nélkül, és amely csak a vállalkozás helyiségeiben való vizsgálatot rendelte el.
- 114 Végül előadja, hogy egyrészt csak egy alapos vizsgálat alapján tud véleményt alkotni egy esetleges jogsértés fennállásáról, valamint másrészt a felperes által a feltételezett jogsértés érdemét illetően előadott érvek ellentétesek a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság ítélkezési gyakorlatával.
- 115 A megtámadott határozat kizárólag annak lehetővé tételére irányul, hogy a Bizottság összegyűjthesse a Szerződés megsértése esetleges fennállásának megítéléséhez szükséges adatokat. Ezért nem lehet aránytalan az általa követett céllal, mivel a feltételezett jogsértés természete, amely szándékossági elemet tartalmaz, arra utal, hogy a súlyos jogsértés bizonyítását lehetővé tevő elemeket rendszeresen titkos helyeken rejtgették, és hogy jelentős a megsemmisítés és az elleplezés veszélye.

- 116 A Bizottság a fentiekből arra a következtetésre jut, hogy az arányosság elvének megsértése alapított jogalap megalapozatlan.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 117 Az arányosság elve, amely a közösségi jog általános jogelvei közé tartozik, megköveteli, hogy a közösségi intézmények aktusai ne haladják meg a szóban forgó rendelkezés által kitűzött jogos cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket, azaz több megfelelő intézkedés közül a kevésbé korlátozó jellegűt kell választani, és az okozott hátrányok nem lehetnek aránytalanok az elérendő céllal (a C-331/88. sz., Fedesa és társai ügyben 1990. november 13-án hozott ítélet [EBHT 1990., I-4023. o.] 13. pontja, és a C-180/00. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 2005. július 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6603. o.] 103. pontja).
- 118 A jelen ügygel érintett területen az arányosság elvének figyelembevétele feltételezi, hogy az intézkedések a szóban forgó vizsgálat céljaival kapcsolatban nem járnak aránytalan és elfogadhatatlan hátránnyal (lásd a 17. rendelet kapcsán a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères-ügyben hozott ítélet 76. pontját). A meghatalmazás alapján végzett, illetve a határozattal elrendelt vizsgálat között a Bizottság nem a helyzet különösen súlyos volta, kivételes sürgőssége vagy a teljes titoktartás kötelezettsége alapján választ, hanem az ügy sajátosságának figyelembevételével törekszik a megfelelő vizsgálat lefolytatására. Ezért ha egy határozat kizárólag annak lehetővé tételére irányul, hogy a Bizottság összegyűjthesse a Szerződés megsértése esetleges fennállásának megítéléséhez szükséges adatokat, az nem sérti az arányosság elvét (a 17. rendelet vonatkozásában lásd a fenti 59. pontban hivatkozott National Panasonic kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 28–30. pontját és a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères-ügyben hozott ítélet 77. pontját).

- 119 Alapvetően a Bizottság joga annak megítélése, hogy egy információ szükséges-e a versenyjogi szabályok megsértésének megállapításához, vagy sem. Abban az esetben is, ha már valószínűsíthető körülmények, illetve jogsértésre utaló bizonyítékok rendelkezésre állnak, a Bizottság jogosult olyan kiegészítő információkat kérni, amelyek segítenek a jogsértés mértékének és tartalmának meghatározásában (a 17. rendelet kapcsán lásd a Bíróság 374/87. sz., Orkem kontra Bizottság ügyben 1989. október 18-án hozott ítéletének [EBHT 1989., I-3283. o.] 15. pontját és a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères-ügyben hozott ítélet 78. pontját).
- 120 A megtámadott határozat, a jelen ügyben először, a felperes által alkalmazott árképzésre vonatkozó információk összegyűjtését célozza a Szerződés esetleges megsértése fennállásának értékelése érdekében. Igaz ugyan, hogy a megtámadott határozat jelzi, hogy a Bizottság már rendelkezik e tekintetben bizonyos információkkal. Az ítélkezési gyakorlat alapján indokolt volt a kiegészítő, azaz a versenytársak elszigetelésére és kizorítására irányuló stratégiára vonatkozó információk gyűjtésére irányuló kutatása, amelyek tekintetében nehéz elképzelni adott esetben, hogy a helyszíni vizsgálat útján kívül a Bizottság birtokába kerülhettek volna. Másodszor, tekintve, hogy a keresett információk a versenytársak kizorítására irányuló esetleges szándéokra mutató elemeket tartalmaztak, a helyszíni vizsgálat határozattal történő elrendelése elfogadható a vizsgálat eredményességének biztosítása céljából. Harmadszor, a megtámadott határozattal elrendelt helyszíni vizsgálat a vállalkozás helyiségeire korlátozódott, mialatt az 1/2003 rendelet bizonyos feltételek fennállása esetén más helyiségek vizsgálatát is lehetővé teszi, beleértve az érintett vállalkozás bizonyos dolgozóinak lakóhelyét is. Tekintettel ezekre a körülményekre, nem valószínű, hogy a Bizottság a jelen ügyben aránytalanul járt el a követett célhoz képest, és e tekintetben megsértette az arányosság elvét, mivel, az ügy sajátosságaira figyelemmel, a határozattal elrendelt helyszíni vizsgálat igénybevétele megfelelő volt.
- 121 A felperes által előadott érvek nem érvényteleníthetik ezt a megállapítást. Először, már fent megállapításra került, hogy a versenytanács határozata nem erősíti a felperesnek a feltételezett magatartás fennállásának kétséges voltára vonatkozó álláspontját, és így nem teszi lehetővé a Bizottság által a megtámadott határozatban kifejtett azon feltételezés cáfolatát, amelynek értelmében a felperes az EK 82. cikkel

ellentétes díjszabásokat alkalmazhatott. Annak, hogy a Bizottság ezt követően esetleg nem tudja érdemben megállapítani a felfaló árazás fennállását azon tényezők alapján, amelyeket a szóban forgó helyszíni vizsgálat keretében tudott összegyűjteni, nincs jelentősége, mivel ez nem enged arra következtetni, hogy az elrendelt helyszíni vizsgálat nem volt megfelelő. A megtámadott határozat általánosabb módon azt is jelzi, hogy a Bizottság a felperes az EK 82. cikkel ellentétes díjszabási gyakorlatára gyanakszik, amely már önmagában elegendő a helyszíni vizsgálat igazolására.

122 Másodszor, amint a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlatból is következik, az a tény, hogy a Bizottság már rendelkezett bizonyos bizonyítékokkal, amelyek azt jelezték, hogy a felperes az EK 82. cikkel ellentétes díjszabást alkalmaz, vagy hogy ilyen elemeket már a versenytanács is megállapított, így azokat át lehetett volna adni a Bizottságnak, nem elegendő annak megállapítására, hogy a megtámadott határozat aránytalan. Az ítélkezési gyakorlat ugyanis elismeri a Bizottság kiegészítő bizonyítékok keresésére irányuló jogát akkor is, ha már rendelkezik a jogsértés fennállásának gyanújeleivel.

123 Harmadszor, a felperes megalapozatlanul feltételezi, hogy a Bizottság nem szolgáltat semmilyen, annak megállapítását lehetővé tevő adattal, hogy olyan információk jutottak a birtokába, amelyek arra utalnának, hogy a szóban forgó ajánlatok a versenytársak elszigetelésére és kizorítására irányuló stratégiába illeszkednek. Egyrészt a megtámadott határozat kifejezetten jelzi, hogy ez a feltételezés a Bizottság által kapott információkon alapul, és másrészt a Bizottság a megtámadott határozathoz hasonló határozatok esetén nem köteles részletezni az ezen határozat alapjául szolgáló tényezőket és feltételezéseket (a 17. rendelet vonatkozásában lásd ebben az értelemben a fenti 29. pontban hivatkozott Roquette Frères-ügyben hozott ítélet 62. pontját).

124 A fentiekből következik, hogy a negyedik jogalapot el kell utasítani.

A nyilvánvaló mérlegelési hibára alapított ötödik jogalapról

A felek érvei

- 125 A felperes előadja, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát vétett, amikor a megtámadott határozatban megállapította, hogy jelenleg az egész franciaországi ADSL-piac veszteséges, miközben a versenytanács 2004. május 11-i határozatából, amelyet a Bizottság nem hagyhat figyelmen kívül, kitűnik, hogy számos internet-hozzáférést nyújtó szolgáltató tevékenysége jövedelmező, és hogy egy szolgáltató megerősítette, hogy nyereséges. A Bizottság ezért alapvető pont tekintetében hibás tényeket állított, és így tévesen ítélte meg a felfaló árazás tilalmának okát, nevezetesen a versenytársak kiszorítását. A megtámadott határozat ezért nyilvánvaló mérlegelési hibát tartalmaz, így azt meg kell semmisíteni.
- 126 A Bizottság úgy válaszolt, hogy az egész franciaországi ADSL-piac veszteségességét alátámasztó információk birtokában volt, és hogy mindenestre elegendő, ha arra a következtetésre jut, hogy a rendelkezésére álló tényezők egy lehetséges jogsértés alapos gyanúját vetik fel, amelyek a jelen ügyben annak feltételezésére indítják, hogy bizonyos új ajánlatokat költségeik alatt forgalmaztak.
- 127 Ebben a helyzetben ez a jogalap hatástalan, mivel még ha ez az állítás hibás lenne is, nem jelentheti a megtámadott határozat jogellenességét. Az ágazat egésze haszonkulcsának helyzete nem képezi részét az erőfölényben lévő vállalkozás által alkalmazott árak felfaló jellege megállapításakor irányadó feltételeknek. Mindenekelőtt az ítélkezési gyakorlat megállapította, hogy a változó költségek átlagánál alacsonyabb árak fennállása az alkalmazott árak kiszorító jellegére enged feltételezni. Ezek után, a felperes által előadott feltevés értelmében, nem lehet szó felfaló árazásról, hacsak a versenytárs szolgáltatók összessége nem szenved veszteséget, és nem fenyegeti őket együttesen a kiszorítás. Az EK 82. cikk alkalmazása az áralkalmazások tekintetében ugyanis csak arra irányul, hogy a versenytársak egy

részét ne lehessen kizorítani, ami megerősíti a versenytanács határozatát. Végül a versenytanács határozatának a felperes által hivatkozott mondata valójában csak a szóban forgó ajánlatok és díjak egy részére volt irányadó, és mindenesetre mivel a Bizottság ennek ellentmondó információk birtokában volt, joga volt megítélni a rendelkezésére álló tanúvallomások hitelességét. Mindenképpen a jogsértés érdemét érintő, csak egy alapos vizsgálattal megválaszolható kérdésekről volt szó.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

¹²⁸ A felperes azt feltételezi, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát vétett, ám ezen állítás alátámasztására csak a versenytanács határozatából eredő értékelésre való utalásra szorítkozik. Ám ez a határozat csak biztosítási intézkedések iránti kérelemre vonatkozik, ezért nem zárható ki, hogy az ügy iratainak mélyreható vizsgálata elvégzésével a versenytanács másként határozná. Másrészt a Bizottság nincs kötve valamely nemzeti versenyhatóság által bizonyos bizonyítékok alapján végzett ténybeli értékeléshez, amennyiben nem kizárható, hogy a Bizottság más bizonyítékok birtokában van, amelyek éppen az ezen hatóság által elfogadottól eltérő következtetést vonnak maguk után. Egyebekben pedig a megtámadott határozatból kitűnik, hogy a Bizottság olyan tényezők birtokában volt, amelyek a felperes által itt vitatottak megerősítése alapjául szolgáltak.

¹²⁹ Tekintettel a közösségi intézmények aktusai jogszerűségének vélelmére (a Bíróság C-137/92. P. sz., Bizottság kontra BASF és társai ügyben 1994. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-2555. o.] 48. pontja), amelynek értelmében aki az ilyen aktus jogellenességét állítja, köteles azt bizonyítani, és tekintve, hogy a felperes nem hozott fel tényleges bizonyítékot feltételezése alátámasztására, kivéve egy olyan határozatra történő utalást, amelyről fentebb megállapításra került, hogy nem volt döntő jelentőségű, a feltételezett nyilvánvaló mérlegelési hiba nem állapítható meg.

130 Ezért az ötödik jogalapot el kell utasítani.

131 A fentiekre tekintettel a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

132 Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 87. cikkének (2) §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A felperest, mivel peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

2) A felperest kötelezi a költségek viselésére.

Legal Wiszniewska-Białecka Moavero Milanesi

Kihirdetve Luxembourgban, a 2007. március 8-i nyilvános ülésen.

E. Coulon

hivatalvezető

H. Legal

elnök